

TARIEFDIFFERENTIATIE GRONDWATERHEFFING

DATUM 01-04-2022
VAN Gedeputeerde Mirjam Sterk
AAN Commissie BEM

Tijdens de bespreking van de leges en heffingen in de commissie BEM van 27 oktober 2022 heeft de PvdA-fractie onderstaande vraag gesteld. Hierbij ontvangt u onze beantwoording.

Vraag:

Is het mogelijk om bij de invoering van de Omgevingswet voor de grondwaterheffing tot een tariefdifferentiatie te komen, enerzijds voor de winning van drinkwater en anderzijds de winning van grondwater voor commerciële doeleinden? Daarbij kijken en formaliseren of het mogelijk en wenselijk is het deel van de opbrengsten aan de commerciële kant te gebruiken voor zaken zoals projecten die voortkomen uit verdrogingsbestrijding en dat soort zaken in natuurgebieden. De fractie hoort graag of er een opening is om dit los te koppelen.

Antwoord:

Tariefdifferentiatie op grond van commerciële doeleinden is niet mogelijk en niet wenselijk. Tariefdifferentiatie is enkel mogelijk op basis van objectieve en verifieerbare uitgangspunten, met als voorwaarde dat de opbrengst van de heffing niet meer dan 100% kostendekkend mag zijn. Het huidige beleid geeft op basis van het grondwatergebruik: hoogwaardig (openbare drinkwatervoorziening), middelwaardig (onder andere industriële winningen voor menselijke consumptie) of laagwaardig (onder andere proceswater) objectieve uitgangspunten voor eventuele tariefdifferentiatie. Deze indeling is niet gebaseerd op commerciële doeleinden.

Het verfijnen van de indeling levert extra lasten met zich mee, zowel voor de vergunninghouder als voor de provincie. Hierbij dient in ogenschouw genomen te worden dat ook drinkwaterbedrijven leveren aan commerciële bedrijven. En commerciële bedrijven kunnen ervoor kiezen om hun eigen waterwinning te staken, en hun water af te nemen van een openbare drinkwaterbedrijf.

Slechts 3% van het onttrokken grondwater wordt gebruikt door industriële winningen. Met het huidige tarief is de opbrengst circa 40.000 euro (van de huidige opbrengst van 1,3 miljoen euro). Een verdubbeling van het tarief betekent een beperkte opbrengst. Overigens is de huidige opbrengst van de grondwaterheffing voldoende om de jaarlijkse lasten te dekken.

Indien gekozen wordt voor het zwaarder belasten van de categorie middelwaardig en laagwaardig worden ook andere middelwaardige toepassingen zwaarder belast zoals watervoorziening van natuurgebieden. In bijlage I is een overzicht opgenomen van hoog-, middel- en laagwaardig gebruik.

Tot slot merk ik op dat in het Bodem- en waterprogramma 2022-2027 de keuze is gemaakt om het besparen en hergebruiken van water en het benutten van alternatieve bronnen te stimuleren. Deze strategie zetten we vooral in bij de industriële onttrekkingen. Samen met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht onderzoeken we op welke wijze deze bedrijven gestimuleerd kunnen worden voor het nemen van waterbesparende maatregelen. De uitvoering hiervan is onderdeel van het in ontwikkeling zijnde plan van aanpak Waterbesparing.

Bijlage I Indeling grondwateronttrekkingen in hoog-, middel- en laagwaardig gebruik van grondwater

Bron: Bodem- en waterprogramma Provincie Utrecht 2022-2027

Hoogwaardig grondwatergebruik (activiteit vraagt een goede grondwaterkwaliteit én er is een groot openbaar belang)	Middelwaardig grondwatergebruik (activiteit vraagt een goede grondwaterkwaliteit óf er is een groot openbaar belang)	Laagwaardig grondwatergebruik (activiteit kan volstaan met lage grondwaterkwaliteit en er is géén groot openbaar belang)
openbare drinkwatervoorziening	<ul style="list-style-type: none">- watervoorziening van natuurgebieden- ondiepe open bodemenergie¹- industriële winningen voor menselijke consumptie- eigen winningen voor menselijke consumptie	<ul style="list-style-type: none">- industriële winningen voor proceswater- tijdelijke en permanente onttrekkingen voor bouwwerken en infrastructuur- bodemsanering- beregening en bevoeiing- artesische bronnen- bestrijding grondwateroverlast- watervoorziening waterpartijen- veedrenking

¹ open bodemenergiesystemen zijn vrijgesteld van de grondwaterheffing